

CONSULTA OBERTA

LA CONSULTA ÉS EL REpte CONSTANT

Gemma Torrell, Metgessa de família

Be generous with your time, with your love, with your life. Últimes paraules del Dr. Greene a la seva filla Rachel a la capçalera del seu llit de mort. *Emergency Room*. Temporada 8, capítol 21.

En tota formació hi ha quelcom d'ocult que va estructurant, sense saber-ho, una manera de veure la vida, d'interpretar-la. Si hagués de dir quines referències van exercir una influència potser inconscient sobre la meua manera d'entendre la medicina i que van forjar la meua idea de ser metgessa, diria que les trobarien en *A cor obert* i *David el Gnomo*, en la meua infància, i en *Emergency Room* i *Doctor en Alaska*, que em van acompanyar durant els anys de facultat. També amb lectures com *El Doctor*, de Noah Gordon o *La Casa de Dios* de Samuel Shem, Agatha Christie, Julio Cortázar i Juan José Millás; les pel·lícules de Hitchcock i els musicals de Gene Kelly; en la dansa com a expressió a través del cos; en les biografies de personatges humanistes, com Leonardo da Vinci, de filòsofs com Sòcrates i la seva maièutica. La manca de referents femenins és palesa i ve vinculada a la societat en què vivim i vam créixer. Les meves referents en aquells primers moments van ser les meves mestres a l'escola, que m'esperonaven a aprendre i a reflexionar.

Així, podria dir que tan la filmografia com la bibliografia acumulades en aquests anys juntament amb les persones que he anat trobant en el camí, han influït en la construcció de la meua manera de relacionar-me amb els altres, a la consulta i fora la consulta. La curiositat cap a les persones, cap a la manera que tenen d'afrontar la vida, de relacionar-se, de sobreposar-se, d'estimar-se. Deixar-se sorprendre pel què pensen, pel què volen, pel què senten, per la seva interpretació del món i del què els hi passa és un privilegi. Descobrir qui són a través de les seves paraules, gestos i de les dinàmiques que expliquen és una de les coses que més m'engresca a la consulta. Reconèixer-los a la sala d'espera pel seu nom, amb una mirada directa i un somriure; convidant-los a passar. La part biogràfica a més de la part biomèdica, com diria Iona Heath.

Visc la consulta, no com a dissociació de la meva vida, sinó com a lloc on passo gran part de la mateixa i per tant, inevitablement, també la visc. Hi ha una necessitat radical de donar el millor de mi mateixa cada dia, sent conscient que aniré caient i aixecant-me en aquesta empresa.

La consulta és el repte constant, la *performance* contínua. L'escenari és el mateix, però els actors i les actrius van canviant cada pocs minuts. Hi ha quelcom de vertiginós en rebre cada persona a la consulta, de misteriós. I el nostre cervell es posa en marxa amb una capacitat excepcional per reenquadrar l'escena segons l'actor o actriu amb qui es trobi, per ballar amb aquella persona, investigar els seus símptomes, descobrir i llegir els seus signes i interpretar-ne els resultats. La traducció dels símptomes de les persones que consulten, procurar interpretar en format mèdic allò que diuen, senten, viuen. Desenrotllar el què diuen com qui desenrotlla un cabdell de llana. Usar l'absurd i inclús la imaginació per fer-se entendre, les metàfores.

Establir vincle a cada consulta per banal que ens sembli, amb les persones, amb les famílies i estendre'l a la comunitat.

No és fàcil ser metgessa de família en una societat sadolla d'immediatesa, enlluernada per la tecnologia, que en alguns moments ha oblidat aspectes com l'autocura, la cura dels altres, la xarxa i la pertinença i la responsabilitat en la sostenibilitat del sistema. De vegades m'assalta el pensament que assistiré a la destrucció del sistema sanitari públic. I perdo les forces per continuar. Per sort, pertanyo a grups com el FoCAP, com el grup d'ètica de la CAMFIC que, quan caic, em fan recarregar les forces necessàries. Però necessitem el suport de l'administració i el suport de les persones que atenem per continuar.

LA DIRECCIÓ I ELS MARGES

Fa tres anys que vaig assumir tasques de coordinació de l'equip on treballa des de fa 8 anys. Passar a l'altra banda és tot un repte. Els canvis de rol, els dubtes, trobar el teu lloc de nou. És un lloc ara solitari ara no. Mantinc dos dies de consulta que són vitals, com a metgessa que enyora l'assistència i com a directora que ha d'estar assabentada de com funcionen els circuits, com es viu el dia a dia. Dono gràcies als companys i companyes per haver confiat en la meva persona per desenvolupar aquesta tasca.

L'equip funciona com un microorganisme, com un sistema. Hi som totes, les que critiquen, els que no critiquen, els que callen, les que parlen, les que són actives i els que ometen. No fer una acció no implica no fer-ne cap, doncs no fer, és en sí mateix un posicionament i una acció. Amb tothom, l'equip ha de decidir qui vol arribar a ser. El coordinador/a d'equip ha de facilitar aquest camí i poder arribar a treure el millor de tots i cadascun dels professionals que en formen part. Cal recuperar els valors en la direcció o en la coordinació d'equip. El coordinador/a ha de ser una figura pensant, que representi l'equip davant l'autoritat i més enllà, que representi els professionals que han de tenir cura d'una població assignada i potencialment atesa davant l'autoritat sanitària vigent. Ha de vetllar per totes aquestes persones. Penso que si es dóna confiança, es pot rebre confiança.

Cada professional, sent qui és a cada moment, amb les seves circumstàncies, té la possibilitat de transformació del seu micromón. La metgessa a la consulta, en la seva interacció amb els pacients, amb els companys, amb la direcció. Hem de reconèixer aquest marge d'acció i tenir el coratge de ser-ne responsables. Això vol dir saber denunciar aquelles coses que ens impedeixen fer la feina que hem de fer i que ens fan partícips de la destrucció de l'Atenció Primària. Sergio Minué va dir que la medicina de família era un suro on tothom hi anava traient i posant coses. Però el suro, no posava ni treia res. Era un suro. És hora de deixar de ser suro i pensar-nos, cuidar-nos, estimar-nos. I això implica responsabilitat. I això implica protegir-nos i valorar-nos. En allò que fem: en l'agenda (què impedeix que tingui longitudinalitat, accessibilitat, continuïtat, integralitat en el meu cupo?), en les directrius que atemptin contra aquests atributs en l'atenció primària. Coneixem quina potència té la feina que fem. Cal que la defensem. Però no en contra de. En contra de l'especialitzada, en contra de les direccions. Si no en una suma participativa en la què nosaltres ens posicionem. Per això cal saber, conèixer i en alguns casos recuperar els atributs que defineixen la nostra professió i els valors que defensem.

Parafrasejant John Berger, crec que sóc una dona afortunada

CONTACTE

comunicacio@camfic.org